Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Knosalę na 62. posiedzeniu Senatu w dniu 9 października 2014 r.

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości Cezarego Grabarczyka

W art. 16 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo o adwokaturze znajduje się delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia w przedmiocie wysokości opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości oraz ustalenia stawek minimalnych tych opłat. Wydane przepisy wykonawcze stanowić mają podstawę do zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich. Ustawa obliguje ministra sprawiedliwości, aby wydając rozporządzenie w tej sprawie, wziął pod uwagę rodzaj i zawiłość sprawy oraz niezbędny nakład pracy adwokata.

Brzmienie przedmiotowej delegacji w opinii wielu ekspertów, w tym także przedstawicieli samorządów prawniczych, budzi poważne wątpliwości dotyczące zbyt ogólnego określenia cytowanych wytycznych. Taki stan rzeczy można zinterpretować w istocie jako normatywną dowolność w określeniu stawek adwokackich, co z kolei może prowadzić do wniosku o niezgodności analizowanej delegacji ustawowej z wytycznymi wynikającymi z art. 82 konstytucji (wymóg szczegółowych wytycznych w ustawie). W praktyce skutkuje to tym, że zasądzone koszty są często nieproporcjonalne do wagi i zawiłości sprawy, a także nakładu pracy pełnomocnika. Sądy często bowiem kierują się wysokością stawek minimalnych.

Wydaje się zatem, że zachodzi potrzeba doprecyzowania sposobu określania faktycznego nakładu pracy adwokata oraz oceny charakteru i stopnia zawiłości prowadzonej sprawy.

Proszę zatem Pana Ministra o analizę niniejszego problemu i o ewentualne podjęcie stosownych działań w celu jego rozwiązania.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala